

Wat doet een gedragstherapeut voor dieren?

Veel mensen hebben weleens wat opgevangen over gedragstherapie voor dieren, maar nog niet iedereen weet wat het precies inhoudt. Dit artikel geeft een inkijkje in het werk van een gedragstherapeut voor dieren.

TEKST: YVON SWEERE, TINLEY GEDRAGSTHERAPIE VOOR DIEREN | FOTO'S: EMILIANO VITTORIOSI

Iedereen met een huisdier zal weleens een keer ongewenst gedrag hebben ervaren. Een hond die aan de lijn trekt, een kat die aan de bank krabt of een konijn dat iets sloopt. Vaak wordt het gedrag voor lief genomen, vinden we het erbij horen. Ongewenst gedrag kan echter ook problematisch worden. Stel je kunt je hond niet langer dan een kwartier alleen laten, of je staat iedere dag de plas van je kat op te ruimen. Als huisdiereigenaar kun je echt last hebben van probleemgedrag en daardoor ook het plezier in je huisdier verliezen.

Reden voor afstand

Gedragsproblemen leiden dan ook regelmatig tot afstand van het dier. Dieren worden afgestaan via Marktplaats of speciale websites zoals *Verhuisdieren.nl*, of aan een asiel. Dat is jammer, want de meeste gedragsproblemen zijn te verhelpen, of te ver-

minderen waardoor de situatie weer leefbaar wordt. Er wordt door huisdiereigenaren ook vaak advies op internet gezocht met het risico op verergering van het probleem of op een miskoop van allerlei hulpmiddelen. Zowel de eigenaar als het dier zijn dus gebaat bij een professioneel advies.

Eerst een lichamelijke oorzaak uitsluiten

Een huisdiereigenaar die een gedragsprobleem ervaart, kan het best eerst naar de dierenarts verwezen worden. Het probleemgedrag kan namelijk een medische oorzaak hebben. Een kat die in huis plast kan bijvoorbeeld blaasgruis hebben, een hond die agressie vertoont kan pijn hebben en een konijn dat zich overmatig wast kan jeuk hebben. Daarom is het belangrijk dat een dierenarts eerst mogelijke medische oorzaken van het gedrag uitsluit en indien nodig behandelt. Blijkt het dier gezond dan

WELKE GEDRAGSPROBLEMEN ZIET EEN GEDRAGSTHERAPEUT?

BIJ DE HOND:

- angst voor mensen of andere honden
- agressie naar mensen of andere honden (grommen, uitvallen)
- niet alleen thuis kunnen blijven
- ongehoorzaamheid, zoals trekken aan de lijn of niet komen als u hem roept
- verdedigen van de eigenaar, voerbak, speeltjes en/of ligplek
- onzindelijkheid
- najagen van joggers, fietsers, dieren, maar ook van schaduwen of lichtjes
- dwangmatig en obsessief gedrag
- slopen
- poep eten
- overige problemen (zoals overactief zijn, overmatig blaffen)

BIJ DE KAT:

- agressie naar mensen (blazen, grommen, bijten, krabben)
- ruzie met andere katten (vechten)
- in huis plassen of poepen
- sproeien
- angst voor mensen, katten, andere dieren, situaties of geluiden
- onrust, schrikkerigheid en stress
- zichzelf kaal likken of openkrabben
- krabben aan meubilair of behang
- overmatig aandachtvragen
- vaak en luid miauwen
- eten van niet-eetbare objecten
- achter de staart aanjagen
- overige problemen (zoals slopen, fixatie op eten)

BIJ HET KONIJN:

- ruzie tussen konijnen (vechten en bijten)
- koppelen van konijnen
- agressie naar mensen (bijten, krabben, grommen)
- angst voor mensen, andere dieren, situaties of geluiden
- onrust, schrikkerigheid en stress
- plassen of poepen in huis
- sproeien van urine op soortgenoten, mensen of meubels
- zichzelf kaal likken of openkrabben
- knagen aan meubels of hok
- graven op ongewenste plekken in de tuin of in huis
- overige problemen (zoals slopen)

kan de diergedragstherapeut helpen.

De diergedragstherapeut

Een gedragstherapeut gaat met de eigenaar op zoek in welke situaties het dier ongewenst gedrag laat zien en wat de oorzaak daarvan is. Dit vereist een uitgebreid intakegesprek en een observatie van het dier en zijn leefomgeving, bij elkaar een consult van zo'n 1,5 uur. Vooraf krijgt een eigenaar een vragenlijst om in te vullen en enkele observatieopdrachten, bijvoorbeeld om de lichaamstaal van het dier te observeren tijdens het ongewenste gedrag. Een gedragstherapeut zal een eigenaar ook altijd vragen om video's te maken van het probleemgedrag, indien dat uiteraard mogelijk is. Op basis van alle informatie maakt de gedragstherapeut uiteindelijk een gedragsanalyse en een therapieplan. Ook overlegt hij, indien nodig, met de dierenarts en coacht hij de klant een aantal maanden bij de uitvoering van de adviezen.

Professionaliteit

De titel gedragstherapeut is niet beschermd. In principe mag iedereen zich zo noemen. Daarom is het belangrijk te weten of

een diergedragstherapeut gediplomeerd is, en of een gedrags-therapeut ervaring heeft en bijscholing volgt. Zowel de Stichting Platform Professionele Diergedragsdeskundigen (SPPD) als Certipet (per 1 september Dierbaar) en Tinley Gedragstherapie voor Dieren waarborgen de professionaliteit en deskundigheid van de bij hen aangesloten gedragstherapeuten. Deze therapeuten worden ook vergoed door dierverzekeraars.

Benieuwd geworden?

Ervaar jij een gedragsprobleem bij je dier of ken je een huisdierbeziiter die hulp kan gebruiken? Tinley Gedragstherapie voor Dieren verloot een gedragstherapietraject voor hond, kat of konijn ter waarde van 175 euro. Stuur een mail naar info@tinleygedragstherapie.nl onder vermelding van 'Dibevo' en beschrijf in het kort het probleem. De winnaar zal in het volgende nummer bekend worden gemaakt. ←

Heeft je klant vragen over het gedrag van zijn huisdier? Verwijs hem naar de website van Tinley Gedragstherapie voor Dieren: www.tinleygedragstherapie.nl

VOORBEELDEN VAN EEN GEDRAGSANALYSE

Dier	Tommy, een 3-jarige gecastreerde Britse Korthaar kater
Omschrijving gedrag	In een staande houding met de staart omhoog verschillende hoeveelheden urine (meestal veel urine) sproeien en daarna graafbewegingen maken
Situatie(s)	Bij voorkeur in de buurt van stoffen materialen, meestal op de bovenverdieping
Diagnose	Onzindelijkheid als gevolg van het kattenbakmanagement en mogelijk een fysieke oorzaak, in stand gehouden door conditionering
Toelichting	Een staande, sproeiende houding is een houding die we meestal zien als een kat met urine markeert. Gezien de hoeveelheid urine en de voorkeur voor stoffen materialen en het graafgedrag na het sproeien, lijkt hier echter geen sprake van markeergedrag maar van normaal uitscheidingsgedrag / onzindelijkheid. Tommy vertoont ook geen territoriale agressie naar vreemde katten en verjaagt ze niet. Wat het kattenbakmanagement betreft: de bakken zijn te klein om in te draaien en graven en bevatten grove steentjes. Als kattenbakken niet voldoen aan de behoefte die katten hebben, kunnen ze een voorkeur ontwikkelen voor andere locaties: in geval van Tommy voor stoffen materialen (= conditionering). Mogelijk speelt een fysieke oorzaak mede een rol; staand urine lozen is afwijkend en sinds het sproeien gromt en blaast Tommy ook.

Dier	Bas, een 5-jarige Rottweiler reu
Omschrijving gedrag	Uitvallen, gromblaffen, fixeren in een halfhoge houding met stresssignalen (borstelen, poot heffen, bek aflikken)
Situatie(s)	Bij het zien van soortgenoten van mannelijk geslacht, startend op afstand van 10 meter, vooral aangeliend
Diagnose	Onzekere agressie naar soortgenoten, ontstaan onder invloed van hormonen, conditionering en rasgebonden eigenschappen spelen een rol
Toelichting	Agressie naar soortgenoten kan normaal hondengedrag zijn, maar wordt bij Bas als ongewenst ervaren. De agressie wordt onzeker genoemd omdat Bas tijdens de uitval ook stresssignalen laat zien en een halfhoge houding heeft. Het gedrag is ontstaan tijdens de pubertijd waarin de hoeveelheid testosteron sterk stijgt. Daarna heeft Bas vrij lange tijd kunnen oefenen met zijn gedrag (conditionering) en heeft hij geleerd dat hij succesvol is met zijn gedrag (soortgenoten blijven op afstand). Rasgebonden eigenschappen spelen tevens een rol in het probleem; Rottweilers kunnen onverdraagzamer zijn naar soortgenoten van dezelfde sexe.